

เทศน์เช้า วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

มนุษย์เกิดมาปรารถนาความสุข เราที่ดำรงชีวิตกันอยู่นี้ก็เพื่อหาความสุข แต่ความสุขในโลกมนุษย์นี่ เป็นความสุขในสถานะของมนุษย์เห็นใหม่ มนุษย์ คน คนไม่ทั่วสูงกว่าคนเป็นมนุษย์ สิ่งที่เป็นมนุษย์ขึ้นมาเพราะอะไร เพราะสิ่งที่เป็นคนขึ้นมา การเกิดของคนเห็นใหม่ เราปรารถนาความสุข แต่จะประสบความสำเร็จจริงหรือเปล่า ถ้าประสบความสำเร็จ ความสุขอย่างนี้ ความสุขเพราะมันเป็นความพอใจ ถ้าไม่พอใจก็เกิดความทุกข์ เช่นมาทำบุญกุศลนี้ เราอยากทำบุญกุศล เราปรารถนาความสุข ความสุขกับบุญคืออะไร บุญคือความพอใจ ถ้าใจมันอึดเต็มของมันนั่นคือบุญของเรา บุญของเรานั้น ก็จะเป็นที่พึงอาศัย

อาหารของร่างกาย การทำบุญกุศลการแสดงออกด้วยการถวายอาหาร การถวายอาหารสิ่งที่เป็นปัจจัยเครื่องอาศัยนี้ เป็นการแสดงออกของน้ำใจ ถ้าคนมีน้ำใจ คนมีความลงใจ ใจมีความยอมรับ ใจมีการกระทำ สรรพสิ่งในโลกนี้จะทำได้ทุกอย่าง อย่างเลย แต่ถ้าใจมันขัดขึ้น ใจมันคือดิ่ง ใจมันตระหนี่ถี่เหนียว มันจะยึดของมันไว้ อาหารมีมากน้อยขนาดไหน จะไม่เป็นประโยชน์กับใครเลย

การแสดงออกอันนี้เป็นการแสดงออกของค่าของน้ำใจ ค่าของน้ำใจนี้เป็นอาหารของใจ อาหารของกายคืออาหารเป็นคำข้าว อาหารของใจคือบุญกุศล คือความอึดเต็มของใจ เห็นใหม่เรามาวัดมาวากันเพื่ออะไร เรามาเพื่อการฟังธรรม ทั้งๆที่ธรรมก็มีอยู่แล้ว วัตรปฏิบัติ เห็นใหม่ วัตร ข้อวัตรปฏิบัติ วัด เราเรียกว่า วัด วัดต้องมีวิหาร มีโบสถ์ มีเจดีย์ ถึงจะเป็นวัด โบสถ์ วิหารเจดีย์เตี้ยนี้ ใครๆ ก็สร้างได้ แต่การสร้างกติกายของใจ ข้อวัตรปฏิบัติ อันนี้สำคัญมาก ถ้าสำคัญมาก เห็นใหม่การมาวัดมาวา มาฟังธรรม สิ่งที่ฟังธรรม ธรรมนั้นแสดงออกมาจากใคร การแสดงธรรม ออกมาจากหัวใจที่ได้สัมผัสธรรม ถ้าแสดงออกมาจากใจที่ไม่ได้สัมผัสธรรมเห็นใหม่

การฟังธรรม บุญกุศล อานิสงส์ของการฟังธรรม การฟังธรรมนั่นคือได้ฟังในสิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้ว ได้ตอกย้ำมัน สิ่งที่ได้ยินได้ฟังนั่นแก้ความลึกลับสงสัยของตัวเอง สิ่งที่ได้ยินได้ฟังนั่นทำให้จิตใจผ่องแผ้ว นั่นคือการแสดงธรรมคนที่มีความจริงใจ มีความจริงในหัวใจ แสดงธรรมออกมาเห็นใหม่ การแสดงธรรมออกมานั้นมันเปิดหัวใจให้เราฟัง ถ้าเปิดหัวใจให้เราฟังนะ ถ้าเราฟังด้วยความเห็นใหม่ สิ่งที่เป็นธรรมฟังแล้ว มันเข้มข้น ถ้าฟังด้วยกิเลสตัดหาความทะยานอยากมันฟังด้วยความได้เปรียบ มันฟังด้วยความเจ็บช้ำน้ำใจ มันฟังด้วยการขัดขืน เห็นใหม่ การฟังแบบนี้ได้ประโยชน์จากการฟังใหม่

อานิสงส์ของการฟังธรรม ฟังแล้วจิตใจผ่องแผ้ว อุกุศลของการฟังธรรม ฟังธรรมแล้วขัดขืนคือดี มันเจ็บช้ำน้ำใจ ความเจ็บช้ำน้ำใจเพราะอะไร เพราะธรรมมันสะท้อนหัวใจเรา ธรรมมันสะท้อนเข้าไปอยู่ในกลางหัวใจนั้น เพราะกลางหัวใจนั้นมีวิชา มีกิเลสตัดหาความทะยานอยากอยู่ในหัวใจนั้น ธรรมเข้าไปชำระในหัวใจนั้น แต่หัวใจก็ด้วยกิเลสตัดหาความทะยานอยากมันป้องกันธรรมนั้น มันไม่ยอมรับธรรมนั้น มันคือดีกับธรรมนั้น มันขึ้นธรรมนั้นเห็นใหม่ การขึ้นธรรมนั้น

การแสดงธรรม ถ้าผู้แสดงไม่มีธรรมในหัวใจ การแสดงออกไปนั้นมันไม่บอกถึงว่ามีถิ่น มันบอกว่ามีวิฤติภาวะสูงหรือต่ำ ถ้ามีสูงหรือต่ำมันมีการโต้แย้ง มีจุดบกพร่อง มันเป็นไปได้หรือ แต่ถ้าเป็นธรรมนะ คำไหนคำนั้น มันต้องเป็นสัจจะความจริง ถ้าสัจจะความจริงอันนั้น ขัดขืนคือดีอย่างไรมันก็ไม่พ้นไปจากสัจธรรมอันนั้น แต่สัจธรรมนั้นมันมี หยาบ มีกลาง มีละเอียดยุค มีละเอียดยุค พื้นฐานของธรรมเห็นใหม่ เราต้องมีศีลก่อน มีศีลขึ้นมาเป็นความปกติของใจ

ถ้าใจมีความปกติของมัน คุณสัการฆ่าตัด การรักษาใช้ เวลาเขาพิจารณาเข้าเส้น เขาต้องหาเส้น เพื่อจะเอายานั้นเข้าเส้นนั้น นี่ก็เหมือนกันในเมื่อหัวใจเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา หัวใจเรายังไม่นิ่ง หัวใจเรายังไม่มีพื้นไม่มีฐาน จะไปแก้ไขมันได้อย่างไร นี่ใจพื้นฐานไม่มีประโยชน์ สิ่งใดก็ไม่มีประโยชน์ ทาน ศีล ภาวนานะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเกิดมาจากทาน เกิดมาจากการเสียสละ เกิดมาจากพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์เกิดมาจากไหน พระโพธิสัตว์ก็คือมนุษย์ ก็คือคน แต่

คนทำคุณงามความดี คุณงามความดีนั้น ไปตัดแต่ง ตัดแต่งที่ไหน การที่เราได้เสียสละไป
นี้เห็นใหม่ ปฏิภาหุ ผู้ให้ ให้ด้วยเจตนาที่ดี เวลาให้ไปแล้วก็มีความสุขชื่นใจ สิ่งที่จะ
ให้ ให้แล้วผู้รับเห็นใหม่ ให้แล้วเป็นประโยชน์ใหม่ ปฏิภาหุ มันให้ไปแล้วมันก็ไปคิด
เสียขายของมัน เห็นใหม่ คิดแล้วคิดเล่า คิดแล้วคิดเล่า นี่ไงมันตัดแต่งพันธุกรรมใหม่ละ
มันทำให้เป็นความดีใหม่ละ แต่ถ้าเราทำของเราแล้ว สิ่งนั้นมันชื่นอกชื่นใจ สิ่งนั้นมันจะ
เป็นประโยชน์กับเรา

สวดมนต์สวดพร ถ้าเราสวดทุกวัน พอไม่สวดแล้วเหมือนเราขาดสิ่งใดไปอย่าง
หนึ่ง การเสียสละบ่อยครั้งเข้าจนจิตมันคุ้นชินเห็นใหม่ระบบของท่าน ท่านคือการ
ตัดแปลงความตระหนี่ถี่เหนียว ตัดแปลงหัวใจของเรา ให้หัวใจเราพร้อม พร้อมที่จะ
ประพฤติปฏิบัติ เห็นใหม่ มีแต่จะมาประพฤติปฏิบัติใครมาก็อริยสัจๆ พระพุทธเจ้าไม่ได้
สอนแบบนั้นเลย พระพุทธเจ้าสอนถึงอนุปพิทกา ใครที่ไม่รู้จักบุญกุศล ก็ให้ทำบุญกุศล
ก่อน บุญกุศลทำให้หัวใจเข้มแข็งก่อน พอหัวใจเข้มแข็งแล้วมันเกิดบนสวรรค์เกิดเป็น
พรหมเห็นใหม่ แล้วให้ทำเนกขัมมบารมี ถึงเนกขัมมบารมีแล้วให้ถึงอริยสัจ ถึงจะเข้า
อริยสัจได้ จิตมันจะเข้าอริยสัจได้ต่อเมื่อมันสัมผัสอริยสัจได้เห็นใหม่

แต่ถ้าไม่มีกินไม่มีสิ่งใดเลยนะ สิ่งใดก็ทำได้ สิ่งใดก็ทำได้ อาหารจะมีคุณค่าขนาด
ไหนใส่ลงในภาชนะที่สกปรก อาหารนั้นก็สกปรกไปด้วย อาหารจะมีคุณค่าหยาบ
ละเอียดต่างกันขนาดไหน ใส่ลงไปภาชนะที่สะอาด ภาชนะที่สะอาดนั้นใช้ประโยชน์
ได้ทุกๆ อย่างเลย ภาชนะของเราคือใจ ใจของเราเป็นภาชนะที่สัมผัสธรรม จะศึกษา
พระไตรปิฎก พุทธพจน์ๆ พุทธพจน์นะถ้าเป็นธรรมเนียมขององค์สมเด็จพระสัมมา
สัมพุทธเจ้า สาธุ พุทธพจน์ แต่พุทธพจน์นั้นมันเป็นสิ่งที่เป็นหนังสือ เป็นสิ่งที่จดจารึก
กันมา

แต่ความจริงที่หัวใจสัมผัส สุข ทุกข์ที่หัวใจสัมผัสมัน ที่หัวใจได้รับรู้ อันนี้
ต่างหาก หัวใจที่สัมผัสมันสะท้อนใจอันนี้ต่างหาก ถ้าสิ่งนี้ต่างหาก มันต้องคู่กันที่นี้ ฟัง
ธรรม ฟังธรรม เพื่อสิ่งนี้ ฟังธรรมเพื่อความเข้าใจ ฟังธรรมเพื่อความผ่องแผ้ว ฟังธรรม
เพื่อความรับรู้ ไม่ใช่ฟังธรรมเพื่อสะสม ว่าฉันรู้มากนะ ๕ ประโยค ๑๐๐ ประโยค ๑๐
ประโยค กระทั่งหัวจมดิน ไม่รู้อะไรเลย เพราะรู้ในสิ่งที่ป็นธรรมของพระพุทธเจ้า รู้มา
มหาศาลนั้นเป็นธรรมะพระพุทธเจ้าทั้งนั้นเลย ตัวเองไม่มีอะไรในหัวใจ ไม่สัมผัสอะไร

เลย ไม่รู้อะไรเลย พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนอย่างนั้น ปริยัติคือปริยัติ การศึกษามาคือศึกษา มา รับประทาน ศึกษามาให้ เป็นประโยชน์กับเรา แล้วได้ใหม่

คุณ เราได้ขำวณะ ร้านอาหารที่นั่นอร่อยมาก โอ้โฮ มีทุกอย่างสุดยอดเลย ไม่เคยเห็นไม่เคยกิน ไม่เคยสัมผัส เราได้อะไรก็ได้แต่ขำวโง่ ร้านอาหารนั่นสุดยอดเลย อาหารนั่นสุดยอดเลย นี่คืออะไร ศึกษาพุทธพจน์ พุทธพจน์ นิพพาน นิพพาน สุดยอดเลย สุดยอดเลย แล้วได้สัมผัสอะไร ก็สุดยอดของพระพุทธเจ้าโง่ แล้วสุดยอดอะไรของเราล่ะ ถ้าสุดยอดของเราก็ต้องเริ่มต้นจากเรานี้ เริ่มต้นจากการเสียดละ การทำทาน ทำทานเสร็จแล้วได้ฟังธรรม ธรรมอันนี้จะสะเทือนใจเราใหม่

ถ้าสะเทือนใจเรา เราได้แก้ไขเรา ถ้าเราไม่ได้แก้ไข เราก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงอะไรเลย เราจะไม่รู้สึกรู้ว่าเราดีหรือชั่วเลย เราก็จะอยู่ของเราอย่างนั้น เราจะทำอะไรของเรา ถ้าเราแก้ไขเราเปลี่ยนแปลงของเราเห็นใหม่ นี่เป็นกิจกรรม กิจจญาณ อย่างที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระปัญจวัคคีย์ อยู่ด้วยกันมา ๖ ปี บอกไม่รู้ก็คือไม่รู้ บัดนี้บอกว่ารู้ รู้อะไร รู้วิธีสัก รู้สักจะความจริง

สักจะความจริงจะเกิดขึ้นมาจากอะไร ถ้าเราไม่มีกิจจญาณ สักจญาณ ไม่มีสักจะ ไม่มีความจริง ไม่มีกิจกรรม ไม่มีการกระทำของจิต เราจะไม่ปฏิบัติตน เราจะไม่บอกว่าเรารู้ ถ้าเราไม่รู้ เราไม่รู้มาจากอะไร รู้ขึ้นมาจากความจริงอันนั้น ความจริงที่มีการกระทำอันนั้น คุณ เราตัมน้ำ ตัมน้ำ ตัมน้ำ แล้วน้ำเดือด ใครๆ ตัมน้ำมันก็จะเดือดเหมือนกัน แต่เขาแค่เอากามาตั้งแล้วเขาบอกน้ำเขาเดือดแล้ว เราจะเชื่อเขาใหม่ ถ้าเราตัมน้ำ น้ำมันเดือด มันมีอุณหภูมิจึง เราได้เห็นๆ แล้วเขาแค่เอากามาตั้งบนเตา แล้วบอกน้ำเขาเดือดแล้วเราจะเชื่อเขาใหม่ นี่ไงกิจจญาณ การกระทำที่มันเป็นไป มันมีของมัน ความเป็นไปของมันที่เราทำขึ้นมา แล้วเขาทำอีกอย่างหนึ่ง เราจะเชื่อเขาใหม่

นี่ไงมันพิสูจน์กันได้ พระปฏิบัติเขาคล้ายกันมาก คล้ายกันตอนการแสดงธรรม เห็นใหม่ การแสดงธรรมมันแสดงออกมาจากใจ มันเปิดหัวใจ ถ้าไม่เป็นมันก็ขายความงอออกไป แล้วพอขายความงอออกไปก็จะตะครุบนะ มันปล่อยไถ่ไปแล้ว ไถ่อยู่ไหน ตะครุบหาใหญ่เลยจะตะครุบกลับมา ฉันทันไม่ได้พูด ฉันทันไม่ได้พูด ลูกศิษย์มันทำผิดไป ฉันทัน

ไม่เคยพูดเลย มีแต่คนจำผิดๆไปทั้งนั้น มันปล่อยไปออกไปแล้วมันตะครุบไถ่มันไม่ทัน เพราะมันไม่มีกั้น! เพราะมันไม่มีกิจจญาณ! มันไม่มีสัจจะความจริงในหัวใจอันนั้น

ถ้ามีสัจจะในหัวใจอันนั้น หัวใจนั้นเราทำของเรา ถ้าเราจะพูดอะไรที่ขัดแย้งกับการกระทำของเรา เราจะพูดออกไปได้ไหม ในใจมันทำมาหรือมันไม่ได้ทำมา มันรู้ของมัน แล้วเราพูดสิ่งที่ตรงข้ามออกไป เราจะรู้ไหม เรารู้ไหมว่าเราพูดอะไรออกไป แล้วที่เราไม่เคยเห็นไม่เคยทำ แล้วเราพูดออกไป เราไม่รู้ไหม คนพูดรู้ทั้งนั้น เวลาพูดออกไปก็คิดว่าใช่ พอออกไปแล้วพอเป็นหลักฐานขึ้นมา ก็ว่าไม่ได้พูด ไม่ได้ทำทั้งนั้นเลย ไอ้คนจดจารึกก็ผิดหมดเลย ไอ้คนพูดไม่รู้เรื่อง แล้วบอกพูดพุทธพจน์ซะด้วย พุทธธรรมะมันผิดตรงไหน ก็ธรรมะทั้งนั้น

เห็นไหมนี่คือปริยัติ ปริยัติเป็นปริยัตินะ เราปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ของเรา มี ศาสนา เจริญ เจริญที่ตรงไหน เจริญที่กลางหัวใจ หัวใจที่ปฏิบัติขึ้นมาแล้ว เราจะปฏิบัติกัน เราจะปฏิบัติเพื่ออะไร ปฏิบัติเพื่อให้ได้สัมผัส เพื่อให้ได้ความจริงอันนี้ขึ้นมา ถ้าความจริงนี้ขึ้นมาใจเราได้สัมผัสนี่คืออาหารของใจ อาหารของใจคือธรรมะ คำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สั่งสอนไว้แล้ว สำหรับอาหารวางไว้แล้ว แต่เรากินเป็นหรือเปล่า เราเอาอาหารใส่ใจเรา เราปฏิบัติของเราถูกต้องหรือเปล่า การปฏิบัติเห็นไหม

หลวงปู่มั่นพูดไว้เห็นไหมบอกให้ขึ้นบ้าน มันก็ขึ้นไปบนหลังคา บอกให้ลงมา จากบ้าน มันก็ลงไปใต้ถุน เขาให้ขึ้นบ้าน ไม่ใช่ให้ขึ้นหลังคา อันนี้ก็เหมือนกันธรรมะของพระพุทธเจ้าทั้งนั้นเลย แต่ว่าเราได้สัมผัสไหม เขาให้สัมผัสธรรม สีล สมาธิ ปัญญา ถ้ามันทำจริงมันก็ต้อง สีล สมาธิ ปัญญา

ต้มน้ำก็ต้มน้ำสิ ต้มน้ำทำไมต้องไปจุดไฟ ไอ้จุดไฟก็จุดไฟเพราะจะต้มน้ำ พอเขาต้มน้ำ ก็ห้ามจุดนะ เอากามาตั้งเลยนะนี่ว่ามันเดือดแล้วก็กินกัน ไอ้ น้ำร้อน ร้อนนะเดือดนะ น้ำนี้อุณหภูมิต่างมากเลยนะ มันเดือดนะ มันนี่ก็เอาเอง แต่พอเขาต้มน้ำ ไอ้คนจะไปจุดไฟ บอกห้ามจุดไฟ จุดไฟไม่ใช่ ต้องต้มน้ำ ห้ามจุดไฟ จุดไฟมันผิดเพราะคนไม่เคยทำเห็นไหม ถ้าคนเคยทำก็จะมี เราจะต้มน้ำ เราก็ต้องจุดไฟ เราหาฟืนหาไฟมาจุดไฟมา เอากามาใส่น้ำมา แล้วต้มน้ำ แล้วน้ำเดือดขึ้นมา เห็นไหม มันมีหลากหลาย พระพุทธเจ้า

บอกตม้มน้ำ ไอ้เราก้ตม้มน้ำเว้ยตม้มน้ำ ไอ้คนไปหาพินมาจะมาช่วยตม้มน้ำ มันบอกผิดนะ ไอ้คนหาพินต้องประหารชีวิตมันเลย เดียวน้ำกูจะเดือดเอง ขัดแย้งกันไปหมด เห็นไหม

ฟังธรรม ถ้าฟังธรรม อานิสงส์ของมัน ถ้าฟังจริงแล้วมันสะท้อนหัวใจนะ มันสะท้อนหัวใจเพราะอะไร เวลาครูบาอาจารย์ หลวงตา ท่านพูดประจำ เวลาท่านเทศน์ สอนพระนะ ผมพูดคำนี้แล้วจำคำนี้ไว้นะ ถ้าปฏิบัติมาถึง จะมากราบศพผม เวลาปฏิบัติไปแล้ว มันเส้นทางเดียวกันทั้งนั้น มันไม่มีแตกแขนงออกไปหรอก ใครประพฤติปฏิบัติมานะ มันต้องเป็นเส้นทางนั้นแหละ แล้วจะกลับไปกราบศพครูบาอาจารย์ด้วยความซาบซึ้ง ว่าเมื่อก่อนผมก็โต้แย้ง ทำไมเรากราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธพระธรรม พระสงฆ์ด้วยความซึ้งใจ พอใครปฏิบัติเข้าไปก็เป็นอันนี้แหละ เพราะหัวใจมันอันเดียวกัน

“พุทธะ” พุทธะอยู่กลางหัวอก พุทธะคือธาตุรู้ที่จิตมาเกิดนี้ แล้วคนเข้าไปสู่พุทธะ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต สัตว์โลกทุกคนที่ประพฤติปฏิบัติเข้าไปจะไปเห็นพระพุทธเจ้า จะไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เหมือนกันทั้งหมดเลย เอวัง